

Letecké záchranné služby na Vysočině a v Jihočeském kraji letos slaví 20. výročí své existence. Za dvě desítky let provozu přepravili piloti v obou krajích celkem 21 tisíc pacientů obvykle v ohrožení života, se závažnými polytraumaty, srdečními příhodami, popáleninami, ale posádky bývají také na začátku života při rychlých porodech. V případě Vysočiny byl na případy bohatý především rok 2005, kdy se vzlétlo 821krát. „Jihlavská i českobudějovická letecká záchranná služba patří mezi desítku stanovišť v České republice. V obou případech – Vysočiny i Jihočeského kraje – se posádka helikoptéry v rámci regionu dostane k pacientovi mezi 15 – 20 minutami. A o čas jde při záchrane života v první řadě,“ upozorňuje hejtmán kraje Vysočina Jiří Běhounek.

Letecká záchranná služba poprvé zasáhla v regionu budoucí Vysočiny v květnu 1991. Začátkem roku 1993 přešla letecká záchranka vč. pozemních záchranářů pod názvem Územní středisko záchranné služby Jihlava pod zřizovatelskou působnost Ministerstva zdravotnictví, stejně tak vzniklo Územní středisko záchranné služby České Budějovice. Jako příspěvkové organizace krajů je známe od roku 2003. Záchranná služba s celokrajskou působností zajišťuje přednemocniční neodkladnou péči od 1. ledna 2005, kdy došlo k transformaci jednotlivých okresních záchranek pod jednu organizaci (slučování probíhalo postupně v druhé polovině roku 2004). Do roku 1993 byl provoz záchranné služby součástí OÚNZ a následně Nemocnice Jihlava.

„V době prvních vzletů neměli záchranáři dostatek pozemních stanovišť, budování středisek pro vrtulníky, které jsou jejich důležitým doplňkem bylo obrovským úkolem. Dnes máme k dispozici na Vysočině moderní heliporty na střechách krajských nemocnic v Novém Městě na Moravě a Havlíčkově Brodě. U ostatních vysočinských nemocnic je nutná spolupráce s asistencí pozemní posádky. Pokud jde o heliporty na střechách, představují úsporu času při péči o pacienta a návaznosti na další nezbytnou péči tj. bez nutnosti pacienta překládat,“ uvádí ředitelka Zdravotnické záchranné služby kraje Vysočina Vladislava Filová. Jihočeská záchranka využívá komfortu střešní přistávací plochy v Nemocnici Jindřichův Hradec. Výhoda vrtulníku je, že může přistát téměř všude, kde je volné místo o minimálním rozměru 30 x 30 metrů.

Obě záchranné služby v současné době využívají stroj Bell 427. „V případě Vysočiny se jedná za 20 let již o třetí typ stroje. Jeho současná hodnota je 80 milionů korun, další zhruba 1,5 milionu korun stojí základní vybavení pro udržení základních životních funkcí a materiálové vybavení,“ připomíná vedoucí odboru zdravotnictví Krajského úřadu kraje Vysočina a jeden z bývalých ředitelů záchrany na Vysočině Lukáš Kettner. Současný typ používaného vrtulníku může převážet jednoho pacienta případně jeho doprovod. Posádku standardně tvoří pilot, lékař a záchranář. "A jsou to záchranáři, kteří díky moderní medicíně pro pacienta mohou už na místě udělat maximum -vyšetří ho, zajistí jeho základní životní funkce, je-li to možné stabilizují ho a dopraví ho přímo na specializované pracoviště. Profesionální záchranný tým v kombinaci s dnes dostupnou technikou představují obrovskou šanci pro záchranu života pacienta," doplňuje Vladislava Filová.

Zajímavosti:

Typ vrtulníku Bell 427, který byl k dispozici na Vysočině od roku 2002, byl vůbec první na světě ve službách LZS.

Označení jihlavského vrtulníku Bell 427: Kryštof 12, volací znak ZVY 200, maximální rychlost 251 km/h, dolet 716 km.

Provozování LZS v kraji Vysočina i Jihočeském kraji zajišťuje společnost ALFA-HELICOPTER, spol. s r. o.

K 20. výročí fungování LZS byl vydán Almanach doplněný desítkami fotografií mapujících historii i současnost.

Vladislava Filová